

בתורה

גליון קלט
פר' כי תשא
תשפ"ג לפ"ק
שנה ג'

אור הנבירה
הפנימית בדרך
הנפש'ית הק

י"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

חוקם לעיני הגה"צ רבי משה ב"ר יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

קניית צרכי שב"ק

טועמיה: לקנות בהרחבת צרכי השבת לכבוד שב"ק

התקשרות!

היכל המגיד ממעוררית: לתפוס את ה' יתברך - כיצד?

עבודת האבילה

אש העבודה: השלימות נמדדת - לפי המצב הפרטי שלך

שברות ולא מייץ

תנו רבנו מעשה: הצדיק ותלמידיו שנדמו בעבודת תפילתם כשיכורים נלהבים

דבר המערכת

שלושים יום קודם לחג

ימי הפורים הנשנים עברו וגם חלפו, והנה הג הפסח מגיע לקראתנו.

מי שחושב שכבר הצליח למחות את שמו של עמלק לגמרי, טעות היא בידו.

עמלק מתחיל להרים ראשו בשלושים ימים אלו - מפורים ועד פסח, ולכן, מוטל עלינו להניף הרב חדה על ראשו ותיכף בתחילת שלושים יום הללו, על ידי קדושת ימי הפורים, כאשר ראשו מתחיל לעלות, כי באם לאו הוא מתגדל והולך מיום ליום.

גילוי נפלא כתב המקובל בעל' חסד לאברהם' (מעין שני נהר נ), כי באם מסור האדם תחת יד הטומאה יותר מארבע מאות יום רצופים [דהיינו יותר משנה שלימה], הרי הוא והטומאה והקליפות, ולהכנס יכול לצאת לעולם מרשות הטומאה ה"ו.

לפיכך עשה עמנו הקב"ה חסד נפלא לבלתי ידח ממנו נדח, ופעם אחת בשנה, טרם שיעברו ארבע מאות יום, הוא מעורר אותנו לצאת מן החסר והפירוד והרע והטומאה והקליפות, ולהכנס לחירות עולם תחת רשות הנשמה האלוהית.

זו היא תקופת ערבי פסחים, במשך 'שלושים יום', שתחילתה בפורים וסיומה בחג הפסח, בה מספרים נאולה לנאולה, וניתן לנו כח וסיוע מיוחד למעלה לצאת לחירות עולם מתחת יד מצרים ומתוך ממשלת הרע ומ"ט שערי טומאה אע"פ שאנו משוקעים בעומק עמקים של הפירוד והרע שבבריאה, ולהכנס בשלושים יום אלו בתוך שערי הקדושה בשלושים מעלות שיש למלכות ואנו צריכים לנצל את שעת הכושר המיוחדת ולא להחמיץ את הכח והסיוע שמאיר לנו מן השמים בימים אלו.

על פי זה כתב הבני יששכר לבאר הטעם למה אין מברכין 'שהחיינו' על מצות ביעור חמץ, כי כבר בירכו 'שהחיינו' בפורים שאז הוא ראשית המלחמה נגד עמלק, ומלחמה זו נמשכת שלושים יום כנגד שלושת חלקי 'מחשבת דבור ומעשה', עד שנכנעו בעבור שלושים יום בערב פסח כשהוא מבוטל בכל קומתו - 'מחשבת דבור ומעשה'.

ובכך מוכן דעת חכמינו ז"ל שתיקנו להבין את עצמינו 'שואלין ודורשין' שלושים יום קודם החג, כי אכן בשלושים היום הללו אנו עוקרים מליבנו את הרע של עמלק, ויש בסגולת הימים האלו טהרה מיוחדת, שנוכל להבין לביבנו לקראת חג חירותנו כראוי.

כשמהפשים אש - מוצאים אותה באפר

כשרוצים לקבל רשפי אש ואורות חג הפסח, צריך לחפש אותו באפר פרה, שם לומדים את דרכי ההכנעה והביטול

נהורא מעליא

כבהמה ולבטל עצמו בפני רצון ה', שלא ירצה לחפש את נקודת ההשכלה שבכל דבר, ולא יבקש להבין כלום ולא לחקור כלום, אלא להתהלך אחר ה' באמונה פשוטה, בעינים עצומות ובביטול מוחלט, ולא להתחכם יותר מדאי, וכדאיתא **בישמה ישראל** (פר' תרומה) כי בחינה זו באה לידי ביטוי במצוה פרה שהיא 'חוק בלי טעם', וע"י שמקיימים מצוה זו בלי דעת, מגיעים לטהרה.

ואיתא בירושלמי (מגילה פ"ג ה"ה): בדין הוא שתקדים החודש לפרה, ולמה פרה קודמת שהיא טהרתן של כל ישראל. כלומר, 'פרשת פרה' ראויה לבוא לאחר 'פרשת החודש' בה מתגלה שהקב"ה מחדש עולמו בכל רגע, כי רק ע"י הכרה זו בחידוש התמידי של הבריאה יכול האדם להגיע לביטול הרגשת מציאותו כמציאות נפרדת. אלא שבכדי להגיע לאותה התחדשות של פרשת החודש וחג הפסח, אנו צריכים להקדים לכך את הטהרה, כי אי אפשר להגיע אל האור של 'חוקת הפסח' רק באם מקדימים לכך את הביטול הגדול של פרה אדומה שנאמר בה 'חוקת התורה'.

ומביא ה'ישמה ישראל' בשם המגיד ממעוררית שבאם רוצים אש צריך לחפש אותו באפר וגחלים, ועד"ו, כאשר רוצים לקבל רשפי אש ואורות חג הפסח, צריך לחפש אותו באפר פרה, שם לומדים את דרכי ההכנעה והביטול.

לפעמים מגיע האדם למצב של 'מיתה' רוחנית, אינו מרגיש שום חמימות וחיות, ונופל ל'אוש ועצבות. וכדי לגלות את האש צריך לחפש בתוך האפר, להוריד קצת את כבודו ומעמדו של הגוף החומרי, להטעים לו מעט מן הביטול והשפלות של 'עפר ואפר' עד שיכיר שאין לו מעצמו כלום והכל מוכחו יתברך, ובכך יפול ממנו טמטום הלב והרגשת עצבות ואשמה.

וזהו הדרך להארת הנשמה, ע"י הכאה וביטוש בגוף היבש ומבטל ומשפיל אותו, ובה מתגלה האש האלוהית הבורע שהיה מורדם אצלו, כמאמר הוזה"ק (שלח קסח): אעא דלא סליק נהוריה יבטשון ביה ואנהוי, גופא דלא סלקא ביה נהורא דנשמתא יבטשון ביה ויסלק נהירו דנשמתא [-עץ שלא עולה אורו, יכו בו ויאיר. גוף שלא עולה בו אור הנשמה, יכו בו ויעלה אור הנשמה].

בזמן שבית המקדש היה קיים, היו כלל ישראל מתחילים לטהר עצמם באפר פרה בתקופה זו שבין פורים לפסח כדי שיהיו טהורים להקרבת קרבן פסח בבית המקדש, וגם כעת, כאשר בעוה"ר חרב בית המקדש, זוכים ישראל על ידי קריאת 'פרשת פרה' לרוח טהרה ממרום, למידת השפלות והביטול, בסילוק הדעת, כהכנה לקראת חודש ניסן וחג הפסח.

להרחבות ומראי מקומות, ראה "אש המועדים" - ד' פרשיות

בזמנינו, שאין לנו אפר פרה, ואין לנו דרך איך לטהר עצמינו משורש כל הטומאות - שהוא הישות והגאווה והדעת הנפסדת, כתבו צדיקי הדורות שאנו זוכים לטהר עצמינו על ידי קריאת פרשת פרה, כי יש בסגולת התורה לטהר את האדם כמו שדרשו רבותינו ז"ל על 'זאת חוקת התורה', הן טהרת האדם מפגם ועון ומכל לכלוך וחסא, והן טהרה וביטול ונקיות מכל הרגשה של ישות והתנשאות ופירוד, וככל שמטהרים עצמינו בעבודת 'סור מרע' בחודש אדר ובפרשת פרה, כך זוכים להמשיך עלינו יותר הארת 'עשה טוב' בחודש ניסן ובחג הפסח.

טהרה זו שאנו מטהרים עצמינו ב'פרשת פרה' מטומאות הישות, נעשית ע"י שאנו מתבטלים במצות פרה שהיא 'חוק בלי טעם', בעשיה גרידא, בלי להבין ובלי להרגיש.

שורש הפירוד שיש באדם הוא הדעת שבו, ככל שיש לאדם יותר דעת הוא מרגיש יותר מציאות לעצמו, וכל הישות שבאדם הוא הדעת שקיבל אדם הראשון כשאכל מ'עץ הדעת טוב ורע', לפתע הרגיש כי ערום הוא, קודם לכן לא הרגיש עצמו כמציאות, הוא היה בטל בתכלית ולא שם לב האם מלוכב בבגדים או לאו, ורק לאחר שטעם מ'עץ הדעת' נכנסה בו הדעת והרגשת מציאותו, ואז פשטה זוהמת הנחש והרגשת הפירוד בכל העולם כולו.

במעמד מתן תורה נתחברו ישראל שוב לאותה מציאות הראשונה של ביטול מוחלט, כאשר לראשם מאירים שני כתרנים, שהם כמה דרגות של ביטול זו על גבי זו, עד שהגיעו לדרגת 'אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם' שלא שלט בהם יצר הרע ומלאך המות (ע"ז ה.).

אבל אחר כך בחטא העגל נתעורר שוב החסר והפירוד בכל העולמות, כי אמרו 'אלה אלהיך ישראל' ונתאוו להם אלוהות הרבה (סנהדרין סג.), והכירו במציאות התחתונה כמציאות נפרדת, ואז נתגשם שוב העולם ונפרד.

וכדי לכפר על עון העגל - 'תבוא אמו ותקנח' - צריך להתדבק בדרגת 'בינה' [הנקראת אמא] שהיא מעל הרגשת הפירוד, וכמו שהיה בזמן המקדש שנטהרו ישראל מזוהמת הנחש ומהרגשת הפירוד על ידי אפר הפרה. בזמנינו שאנו טמאים בטומאות מת שהיא דרגה של 'אבי אבות הטומאה', אינו יכולים לתאר לעצמינו הרגשה נעלית ונשגבה של ז' ביטול ודיקות כמו שהיה בזמן הבית מתוך טהרה מוחלטת, ללא שום תערוכת ישות.

אלא שגם בדורינו אנו יכולים לטהר באפר פרה על ידי העבודה של 'בהמות הייתי עמך' (תהלים עב, כב), לשים עצמו

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפי 'אש החסידות'

שכרות ולא מיין

הסוסים קיפצו בעליזות, על הרה"ה של פולין. והעגלון, שיהידי זקן היה, כפרי ותמים-לכת, הצליף בהם בגסות כל-שיהא. ניכר היה כי מתעמק הוא במלאכתו, ורק משהגיעו לחנייה, ועמדו לפוש קמעא, ניצל את הפנאי לשוחח עם נוסעיו שנראו בעיניו לאנשי מעלה.

היה זה הצדיק רבי שלמה זלמן מווליעפאל, שעשה את דרכו עם אחות מרעהו, מעיר מגוריו קראקא באוכה בעלזא, להסתופף במחיצתו של הצדיק האלוקי רבי שלום מבעלזא.

השיחה עם הצדיק ועם החסידים העושים דרכם לבקר בהיכל על אחד ממאורי הדור, החזיר את העגלון לזיכרונות מתוקים מילדותו, חרפה, לתקופה שבה החל במלאכתו זו, והוא שיתף בהם את אנשי יחיו.

"שמא תדעו יהודים חביבים", שח לפנייהם בערגה, כי בעגלה זו נסעתי לליוונסק, אוהו, אלו היו ימים.."

העגלון המגושם הזכיר את שמו של קודש הקדשים, הרבי רבי אלימלך, ללא תואר "רבי", כאילו מדובר באיש פשוט, והם הזדעזעו, אך הוא לא קלט והמשיך בשיחתו. "ושמא תשערו מי ישב על העגלה?", ושוב הזדעזעו לשמע שמתוהיה של הרבי הקדוש מלובלין - 'החווה', והרבי רבי מנחם מענדל מרימנוב, ושאר צדיקי קדם, כשהם נזכרים ללא תואר "רבי". אך המשיכו לעשות אוזניהם כאפרכסות, ברצונם לשמוע את שיחתו לפי תומו, אודות אותה נסיעה עילאית של תלמידי הרבי רבי אלימלך.

וכה סיפר האישי:

"לא אשכח את המחזה המשונה, כשהתקרבו לעיר ליוונסק, בצהרי יום השישי, שכל הנוסעים הללו קיפצו לפתע מן העגלה, בהתלהבותם כי רבה, ועשו דרכם רגלית אל תוך העיר".

"ואני בבואי העירה, הכנסתי את הסוסים לארווה ונתתי לפנייהם לאכול. הזדרזתי לבית הכנסת המקומי להתפלל מנחה, לאחר מכן אכלתי, הלכתי למרחץ, וחזרתי לאכסניא, לנום את שינתי".

"כשקמתי לעת ערב, גברה סקרנותי לדעת מה רואים החסידים בבית מדרשו של הרבי, ומדוע שמחים וצהלים המה לעשות את הדרך הארוכה והמתישה עד הנה. הלכתי אפוא לקבלת שבת בבית תפילתו של הרבי. כשבאתי, עמד הרבי כשפניו למזרח, וצעק בהתלהבות. קולותיו הגיעו עד לב השמים, וכל החסידים התלהבו אחריו, עד שכמו שלהבת אש גדולה מילאה את ההיכל. בתחילה לא הבנתי מה היה, ולהתלהבות מה זו עושה, עד שנשמטה לרגע טליתו של הרבי מראשו, ואז ראיתי כי עורפו אדום כסלק. אהה! כעת נודע הדבר!", התרברב העגלון הזקן וגיחק בגסות, "בדברים כאלו אני כבר מבין! הבנתי את פשר ההתלהבות! הרבי בוודאי גמע לפני תפילתו קנקן שלם של יין-שרף חריף וטוב, ולכן התאדם והתלהב כולו..." "התפילה נמשכה, עד שהגענו לפייט 'לכה דוד', שבסימו הסתובב הרבי כלפי מערב, לאמירת 'בואי בשלום', ראיתי את פניו והשתוממתי! הוא היה חיור כמת!..."

"נדהם ומבולבל הייתי, ולא הצלחתי להבין, ממה נפשך, אם שתה הרבי יין-שרף עד שעורפו האדים כסלק, אין הלבין לפתע כמת? אומר לכם את האמת, עד היום אינני מצליח להבין כל זאת".

לפתע נשבר קולו של ה'בעל-עגלה', ומעיניו ניצצו דמעות. "אתם יודעים מה?! כשהרבי התחיל לשרי 'בואי בשלום' היה מה לשמוע!". דממה השתררה במקום, כשיסייה להיזכר בתנועתו של הצדיק ששמעו פרשתו, לפני כחמישים שנה, וכשאם נזכר והחל לשוררו, פרץ בבכי, והתעורר בתשובה. לימים כשסיפר זלמן את המחזה, יכולים אנו לשער 'מהשגותיו' של איש פשוט וגם שוכה, יכולים אנו לשער כמה היה גדול כוחו של הרבי רבי אלימלך, שלמרות שלא הבין מאומה, הרי שחמישים שנה עברו ועדיין פועם בקרבו זכרו של הניגון, עד שהוא מתעורר ממנו לבכיה ולתשובה.

דומים בפני הצדיק רבי צבי הירש מרימנוב. ערב אחד, כשישב הרבי רבי הירש לקבל את הקהל שבאו לשאול בעצתו ולהתברך מברכתו, לפתע שמע קול צעקה גדולה מתוך ביתו. בבחלה יצא מחדרו, וראה את משמשו בקודש צועק על אשה אחת, שביקשה לכתוב 'קוויטל'.

לשאלת הצדיק, סיפר המשב"ק, כי האשה מתעקשת לרשום בפתקתה בקשה משונה, שאביה הישיש ימות... "הזדעזעתי קשות", הסביר, "ולכן צעקתי עליה, שבקשה כזאת לא כותבים בקוויטל".

הורה הרבי רבי הירש להכניסה אל הקודש פנימה, ואז התעניין בשלום אביה.

"יש לי אב זקן, עם-הארץ", סיפרה האשה, "שכבר הפליג בגילו ועבד את גיל מאה, והוא עדיין חסון ובריא. מתגורר הוא בביתו, ואוכל לתאבנו ממות מזון שיכולה לספק עשרת אנשים בריאים, והדבר מפריע לשלום-הבית, מאחר ואין ידו של בעלי העני משגת לקנות מזון רב שכזה.."

"שמא אוכל לבקר את אביך?", שאל הרבי רבי הירש, "בוודאי" התרגשה האשה, ומיד מיהרה אל ביתה להכינו לקראת ביקורו של הצדיק. ואכן תוך זמן קצר בא הצדיק, ושוחח עם הזקן.

ניסה הרבי רבי הירש להבין מהי אותה זכות, שבגינה זכה האיש הפשוט והמנושם הלזה לאריכות ימים מופלגת ואיתנה שכזאת. "האם הייתם פעם אצל צדיק כל-שהוא?" ניסה לברר אצלו. "אינני מכיר בצדיקים, ולא חפץ לראותם", השיב האיש בפנים מרירות, "ובכל זאת", לא הרפה הצדיק, "אולי ראיתם פעם אחד מן הצדיקים?".

"אכן", נאנח הישיש ונזכר, "לפרנסתי עבדתי כעגלון, ופעם שכרו אותי 'החסידיאקעס' (כך כינה את החסידים בלעג), כשביקשו לנסוע לליוונסק", והזכיר את שמו של הרבי רבי אלימלך, ללא תואר 'רבי', "וכשהגענו העירה, הלכו הם לרבם, ואני פניתי לאכסניא".

"לאחר שישנתי היטב משך כל ליל שבת, התפללתי בהשכמה בבית הכנסת המקומי, ולאחר שאכלתי את סעודתי, חשבתי להפני את השעמום, הלכתי אפוא לחזות ב'חסידיאקעס' ובהתנהגותם. משבאתי לבית תפילתו של הצדיק ראיתי ופניהם להטו כמש, חשבתי לעצמי: 'איי חסידיאקעס, אני שתיתי לי קנקן קווייטי משוכה, אבל אתם שתייתם כפל כפליים!'"

חיך הרבי רבי הירש ושאלו לשיש: "זאת הרבי עצמו ראיתם?".

"אכן", נענה האיש וצחק, "פניו של הרבי היו לוהטים יותר מכל החסידים! אני משער, שהוא שתה כנגד כולם!".

הבין הרבי רבי הירש, שמשום כך זכה האיש לאריכות ימים מופלגת, שהרי הביית הרבי רבי אלימלך הקדוש, שמי שנגע בקלאמקע' (דינת) דלתו, לא ימות ללא תשובה. ומיד החל לדבר על לבו, ולעוררו לשוב אל ה'. דברי הכיבושין שיצאו מליבו של הצדיק נכנסו אל לבו של הישיש, שבכה מאין הפגות, עד שאמר לו הרבי רבי הירש: "המתן עד שאצא, כי כהן אנכי", ומיד בצאתו של כהן הגדול מן הבית, השיב הזקן את נשמתו הנקייה לבוראה.

לא בכדי העיד תלמידו הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא, כי "השמים בליוונסק מוזכרים הם, מתפללותיו של הרבי רבי אלימלך", כי תפילה שכזו, שנעשתה בדביקות משכרת שכזו, וודאי כוחה רב ועצום, גם לכל הדורות אחריו. והזככות זו תגן עלינו ועל כל ישראל, כפי שפירש בקדשו: "מה שרגילים לומר 'זכותו יגן עלינו', ולמה יתן הצדיק זכותו לאחר, הלא טוב לו שיקח לו לעצמו לעולם הבא שהוא אין סוף, אלא יש לפרש שזכות הוא לשון 'זך', דהיינו, מה שלומד תורה לשמה, אזי זכות האור שהוא מושך על העולם, היא העומדת לדורו ומגין עליהם" (נועם אלימלך, פרשת בא).

לרגל הילולת הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליוונסק ז"ע - כ"א אדר עפ"י: אדמו"ר בעלזא; מנחם ציון

טעימה לכבוד שב"ק
מאוצר ספרי 'אש השבת'

לקנות בהרחבה לכבוד שב"ק

כלל אמרו חכמים בהוצאות השבת (ביצה טו). 'כל המוסיף - מוסיפין לו', כי השבת היא מקור הברכה. וככל שמוסיף יותר מכדי יכלתו, כך יפרע לו השבת בתוספת מרובה על ההוצאה.

וכתב בספיה"ק **אוהב ישראל** (לקוטי נ"ך): וכמו כן במצות שבת שנתן לנו השי"י, שהאדם מייגע את עצמו כל ימות החול להרויח ולמצוא טרף לביתו ודי מחסורו אשר יחסר לו, וביום שבת שובת ונח מיגיעו, וא"כ לכאורה השכל מחייב שבכל ימי החול יוציא ממנו כראוי לו לאכול כנפשו וליהנות מעמלו ומיגיע כפיו, אבל בשבת לא יוציא כי אם דבר מועט היותר הכרחי להחיות את נפשו, כי בשבת לא הרויח כלום, ובאמת נהפוך הוא, **שציוה השי"י עלינו לענג ולכבד את השבת בכל היותר האפשרי ועוד יותר כמ"ש (ביצה טו):** לוו עלי ואני פורע. **ומי שמאמין בהשי"י באמת, יבטח ויענג את השבת יותר מכדי יכולתו, וידע בבירור שהשי"י ישלם לו במיטב, ויזמין לו די צרכו ויותר כמו שהוציא לענג את השבת יותר מכפי יכולתו והשגתו ובמדה שאדם מודד כו' ובשאר ימי החול רשאי לצמצם הוצאתו כי באמת משבת באה שפע וברכה לשבת ימי החול.**

וכן כתב בספר **משנה שכיר** (שבת) ז"ל: שמעתי מהרב ב"ק רבי בעריש הרב מליטעוויסק המתגורר כעת בנייטרא, ששמע מפי **הרב הצדיק רבי ישעילע מקריסטיר** שאמר בשם רבו הקדוש רבינו אור ישראל **רבי צבי מליסקא**, שהיה מרגלא בפומיה לומר **שיצאי האדם על הוצאות שבת כמה שעולה לו כל ההוצאות שמוציא על כל ימי החול של השבוע, וירויח בזה שיהיה מובטח על פרנסתו של ימי החול**, ואמר בטעמא דמילתא כי בתענית (כה). אמרו גמירי שמן השמים מיהב יחידי כו', היינו שכל מה שנותנין מן השמים נותנין בכפלי, וידוע (ביצה טו). שפרנסתו קצובים חוץ מהוצאות שבת, **וא"כ אם יעשה הוצאות שבת כהוצאות של ימי החול ומן השמים יתנו לו הוצאות שבת בכפלי, א"כ ממילא יהיה מובטח ג"כ על הפרנסה בימי החול**, כן היה מרגלא בפומיה דרבינו מליסקא ז"ע. ופירש בזה הרב הנ"ל מאמר חז"ל (שבת קיח). עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות, היינו שיעשה הוצאות על שבת כמו שעושה על כל ימי החול, וממילא אל יצטרך לבריות, כי יהיה מובטח בפרנסתו, ואתי שפיר, ודפח"ח.

ואיתא בספיה"ק **ארון עדות** (פ"ר בחוקות) ז"ל: הבוטח בה' ומרבה לענג את השבת, מוסיפין לו כפלים, ודבר זה תלוי באמונה, ומי שמקמץ בהוצאות שבת וירא לפור מעותיו שלא יחסר לחמו בחול, זה אין בו אמונה ואוחז בשקר, ולכן 'אמונה שקר' בגימטריא 'שבת', **כי בערב שבת אמונה ושקר לוחמין זו עם זו, זאת אומרת להרבות בהוצאות שבת ביד רחבה, וזה אומר לא כי צריכין לדאוג דאגת מחר, וכאשר האמונה מתגברת על השקר ומנצחתו מזה נעשה 'שבת'.**

פעם פנה הרה"ק **רבי שלמה'קע מזוועהיל** לנאמן ביתו ר' אליהו ראטה וסיפר לו: "הכרתי יהודי אחד מתושבי זוועהיל, שאירס את בתו, ובמשך הזמן שמהארסין עד החתונה, אסף סכום נכבד. חשב אותו יהודי לעצמו, והרי חז"ל אמרו (ביצה טו). 'כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה עד ראש השנה חוץ מהוצאות שבת ויו"ט' **ובודאי גם הכסף להוצאות הוולת לכבוד שבת אינו בכלל החשבון**, ומן הראוי איפוא שסכום הכסף הנמצא עתה בידו יחולק לטובת צעירים אלו לצורך שבת ויו"ט. ואכן חילק את הכסף לצרכי שבת עבור עניי העיר. ומן השמים עזרו, וגם ממון לצרכי החתונה המתקרבת, לא חסר לו.

לאחר זמן נתברר כי 'אותו יהודי' לא היה אלא רבי שלמה'קע עצמו, שנשען בבטחונו על צור עולמים.

האם צדיקים נעלבים ונפגעים?

קל יותר לצייר את הצדיקים כמנותקים לגמרי, כך אינו מרגישים תביעה ממשית, אבל הם מתמודדים בדיוק כמונו

כאשר עוסקים בטהרה של פרשת פרה נגד קליפת הגאון והישות, יש להתעסק בשאלה: האם הצדיקים הקדושים אשר ראשם משוטט בעולמות העליונים, יכולים להיפגע כאשר מעליבים אותם?

הנטיה הראשונה היא לענות שהצדיקים אינם נפגעים כלל, הרי הם מנותקים מהעולם, אין להם שייכות לעלמא דשקרא, וכבר שכחו לגמרי מה נקרא 'קנאה תאוה כבוד'.

כמו כן, ניתן לראות אנשים שמדמים לעצמם שהצדיקים אינם מרגישים טעם במאכלם, הם פרושים מכל תאוה, והספיקו להתעלות מכל חיזו דהאי לעלמא.

אבל האמת אינו כן. וכמו שמצינו רבות באגדות הש"ס אודות תנאים ואמוראים שנגרמה להם חלישות הדעת כשלא שאלו בשלומם או לא כיבדו אותם בכבוד הראוי להם.

כשם שהצדיק הקדוש יכול לסבול יסורי הגוף ולהצטער בהם, ואין זה סתירה לרוממות מדריגותיו, כך גם לגבי יסורי הנפש, אין זה סתירה למדריגותיו. השאלה היא איך הוא מקבל אותם? כיצד הוא מתחזק להאמין שהכל לטובה.

מי שמתעסק לטעון שהצדיקים פרושים לגמרי מהעולם ואינם מרגישים יסורי הגוף ולא יסורי נפש מחמת גודל רוממותם, זה נובע אצלו משום שיותר נוח לו להרגיש שהצדיק משולל מכל ההרגשות ומנותק לגמרי מהעולם ואינו בגדר האנושי, ובכך אינו מרגיש תביעה מעבודת הצדיק, כי סובר שהצדיק אינו בגדר אדם.

אבל האמת היא שהצדיק הוא בגדר האנושי - 'אנשי קודש', הוא נעלב כאשר משיפלים אותו, הוא צריך לאכול בדיוק כמו שאר האנשים, ובכל זאת מתגבר וקורע עצמו לגזרים למען השי"ת.

בל נטעה לחשוב שהצדיק הוא כמו אדם רגיל, כמונו כמותו, כי הצדיק מורם מעל, משכמו גבוה ולמעלה, אבל הוא מתמודד עם כל היצרים ועם הנסיונות, כל הגדול מחביירו - יצרו גדול הימנו, ובכל זאת נלחם ונאבק בעזו ותעצומות להיות מוכרבה לשיכניה הקדושה.

גם משה רבינו מהימנא, שהוא 'מבחר המין האנושי', והעידה עליו תורה שהוא 'ענו מכל האדם אשר על פני האדמה', בכל זאת ביום פטירתו כאשר ההנהגה עברה לידי יהושע והדיבור האלוקי נתגלה ליהושע כשעמוד הענן מפסיק בין יהושע למשה, "אותה שעה צעק משה ואמר, מאה מיתות ולא קנאה אחת" (דבר"ט, ט).

וכך כתב האור החיים הק' (ויקרא ט, א) לגבי משה - 'והגם כי עצם מאוד בצדקות ובענוהו, הלא כל לב חי מרגיש'. משה רבינו היה לו לב, והלב מרגיש!

יתירה מכך, משה רבינו שהגיע למדריגה העליונה ביותר של בני האדם, נולד עם מידות מושחתות ביותר כידוע (אור פני משה, ריש פרשת חוקת), הוא היה הבעל-גאון הגדול ביותר מכל ישראל, לא התאים לו להשפיל עצמו ולהיות מספר שתיים, הוא היה צריך להיות דווקא העליון ביותר, וכפי שזה התבטא כשהיה מלך במדין 'מי שנה, אך הוא לקח את התכונה הזאת, את הנטיה ואת השאיפה הזאת, והפך אותה לקודש קדשים, להיות 'מבחר המין האנושי', להיות העבד הנאמן ביותר להקב"ה מכל ישראל, להיות בטל לגמרי, ולשאוף למדריגות שאדם רגיל אינו חושב לשאוף עליהן.

היו אנשים מישראל שהביטו על החיצוניות של משה, על מידת הגאון שלו, והחשיבו זאת כגריעותא. אבל כאשר הביטו על הפנימיות ראו כיצד משה לוקח את הנטיה הזאת וכובש אותה לעבודת ה', עד שזכה להפוך עצמו מן הקצה אל הקצה.

וכתב ה'דגל' (פר' כי תשא ד"ה וראו) בשם הבעש"ט: "משה רבינו ע"ה נולד שיהיה רשע גמור ויהיה לו כל המדות הרעות, אך שהוא היפך ושיבר כל המדות רעות, והשתדל רק להכניס עצמו במדות טובות כו'. ולכך הם לא הבינו ולא הסתכלו אל האמת, וראו רק הבחינה הרע שהיה בו, ולכך והביטו אחרי משה, היינו שלא הסתכלו רק בחינת אחרים של משה" (וראה פרי הארץ פר' בלק ומטו"מ).

ומכאן, שאין צורך לברוח מהנטיית שלנו, לא חייבים להיות מצומקים, אלא צריך לקחת את הנטיית ולהגביהן לעבודתו ית'.

עבודת האכילה

על פי משנת החסידות
פקד ל
העלאת הניצוצות (יב)

אש העבודה

שערים לעבודת הבורא
מתוך העמקה בספרי חסידות

מאוצרות מוה"ר יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
ממשפיעי "אש החסידות"

השלימות נמדדת - לפי המצב הפרטי שלך

כאשר אדם התקדם למשל בשלושים אחוז בתיקון המידות, או בחמש אחוז בידעית התורה, זה לא שלושים אחוז או חמש אחוז, אלא מאה אחוז - לפי מצבו העכשווי

קצת מעל יכלתו, עד שיתרגל לכך, וזו יתעלה עוד קצת, כי זהו דרך העליה, לעלות שלב אחר שלב בסולם עבודת השי"ת.

ענין זה מובא במאור עינים (פר' מטות) וז"ל: כמאמר הבעש"ט נבג"מ כי אפילו עב"ם שאכל מין מאכל שמלושב בו ניצוץ הקודש, ובכח האכילה היא עשה שירות לישראל, נעשה עלייה בצד מה הניצוץ ההוא אף שאינו כל כך כמו בישראל שאכלו.

וממשיך עוד: בא וראה עד היכן הדברים מוגיעים, כי באמת מי שאין לו דעת בזה, הלא גם תורתו ותפילתו של זה הן גם כן, שאיננו בשלימות גמור, ואף על פי כן הוא לומד ומתפלל כי מכל מקום הן נקרא תורה ותפילה לפי ערך דעתו ומכל מקום נקרא עבודה, כמו כן באכילה ושניה ההכרחי הוא גם כן עבודה, כי אפילו על פי פשוט הוא מברך כמה ברכות וממליך הבורא ב"ה על המאכלים הוא גם כן עבודה, רק שצריך לילך ממדריגה למדריגה כמו שצריך לילך בתפילה ממדריגה למדריגה לילך בשכל יותר מוזמן לזמן. עכ"ל.

ומובא מהבעש"ט (בן פורת יוסף ה'): בזה הלשון: כל אחד צריך להתנהג על פי מדרגתו, כושא"כ התופס מדרגה שאינה שלו, זה וזה לא נתקיימו בידו, וזהו שאמרו הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם, ורצו לומר שלא היו בבחינה זו רק שעשו כרשב"י שראו אותו בבחינה זו ולכן לא עלתה בידם, וכן שמעתי ממורי סברא זו.

ויש להביא את דברי הבית אהרן (לסוכות): אני לדודי ועלי תשוקתו, היינו תשוקתו [של השי"ת] היא מה שלמעלה ממנו, כי כל איש ישראל צריך לעלות מדרגה במעלה יותר ממה שהוא עכשיו, ואין הכוונה שיעלה במעלות הגדולים והרמים מה שאינו שלו, רק הכוונה היא שלא יעמוד תמיד במדריגה אחת, רק שילך כסדר בכל פעם ממדריגה למדריגה יותר ויותר. גדולה יותר ויותר מה שאין אנו מבינים זאת, אמנם אנחנו אנשים קטני הערך צריכים אנו לילך ממדריגה למדריגה, ואח"כ צריך לחפש בכל פעם למעלה בסור מרע לילך ממדריגה למדריגה, ואח"כ צריך לחפש לבוא לדביקות שזהו העיקר, אשטיקלע דביקות.

כשרואים כמה גדול כוחו של כל איש ישראל להעלות על ידי מחשבתו את הניצוצות שיש בכל דבר, אשר הם חלק מנפשו הפרטית, יכול האדם להגיע לידי שברון הלב וחלישות הדעת, כאשר לפתע תופס עצמו לאחר אכילתו - ורואה שהיה שקוע כ"כ באכילתו עד שלא היה מסוגל להחזיק ראש ולכוין כל הכוונות הקדושות האלו.

ובעבור זה יש להתחזק תמיד ולא יפול רוחו בקרבו, כי גם כאשר לא התכוין כראוי בעבודת הקודש, אין ספק שנפעל איזה בירור והעלאה על ידי אכילתו, כי בסופו של דבר עובד את ה' בכח האכילה ומברך ברכת המזון ולומד ומתפלל, וא"כ נגרם עליה לניצוצות הקודש בדרך ממיאל.

עוד יש להתחזק, כי גם בתורה ועבודה עדיין אינו בשלימות הגמור, ובכל זאת אינו נופל בדעתו, כי יודע שיש סדר והדרגה בסולם העליה, ואינו יכול לעלות בבת אחת עד רום המעלות כי יפול הנופל ממנו, אלא צריך לעלות שלב אחר שלב, מדרגה אחר מדרגה, והשי"ת יש לו נחת רוח מכל אחד לפי מצבו בעבודת השי"ת, אחד המרבה ואחד הממעיט. וכן בעבודת האכילה, גם אם לא זכה להגיע למדריגות הצדיקים, יש לה' נח"ר עם המעט שהוא משתדל לחשוב מחשבות קדושות, וכן ילך שלב אחר שלב, והשי"ת יא בעזרו לעלות יותר ויותר.

ניתן להרחיב בזה, דהנה עבודת השי"ת יש בה מדרגות של שלימות אין קץ, והשי"ת אינו בא בטרוניא עם בריותיו, הוא לא תובע מאדם בגיל עשרים שיהא מושלם בידעית כל התורה, בתיקון כל המידות, ובשבירת כל התאוות וכיוצא, אלא כל אחד צריך לעבוד את השי"ת לפי המצב שהוא עומד בו.

נמצא שכאשר אדם התקדם למושלם בשלושים אחוז בתיקון המידות, או בחמש אחוז בידעית התורה, זה לא שלושים אחוז או חמש אחוז, אלא מאה אחוז - לפי מצבו העכשווי. כי הרי לא שייך מאה אחוז בידעית התורה שהיא רחבה מני ים, אין לה סוף ולא תכלית. וכן בתיקון המידות לא שייך שהאדם יהיה מושלם לגמרי, תמיד יש מה להוסיף ולהשתפר. וכיון שלא שייך מאה אחוז, לא שייך ג"כ שלושים אחוז. אלא כל אחד יש לו את המאה אחוז שלו, לפי מעמדו ומצבו בעבודת ה', ועבודתו להתאמץ להגיע

חי חסידות פילאם: 03-30-44444

הבית לכל אברך וכוהן חסיד

שבחי הספר הקדוש והנורא
"נועם אלימלך" (ג)

הצעטיל קטן, שאותו כתב הנועם אלימלך כהדרכה לכל החפץ להכנס להיכלו, מתחיל לכתחילה עם הדרכות מרוממות ביותר. בלי הקדמות מיותרות פונה רבינו ללומדי ספרו: האם אתם רוצים להיות חסידי לי'זעסק? הנה הציור והשאיפה שאמורה להיות לעיניכם בכל עת ורגע. - "בכל רגע פנוי שיש לאדם, עליו לצייר לעצמו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך", הוא מסביר שבכך מקיים האדם מצווה דאורייתא של ונקדשתי בתוך בני ישראל, שלפי סעיף זה נמצא שהיא מצווה תמידית שהאדם יכול לקיימה במחשבה בכל עת.

בעוד שבספרי צדיקים אחרים ההתחללות באור השי"ת מוסברת באופן מופשט של תשוקה להתכלל באור אין סוף, הרי שכדרכו בקודש הוא מביאה לציור מוחשי: לצייר לעצמו אש גדול ונורא, (על דרך הפסוק בדברים (ז כא) כי ה' אלקיך בקרבך א-ל גדול ונורא), ולזרוק את עצמו לתוכו במחשבה ותשוקה. לכן הוא מסביר שגם בעת אמירת שמע ישראל שבו ישנו ציווי על האדם להתכלל באלקותו יתברך, יש לכוין זאת, אלא ששם גם יחשוב לעצמו שאם יענו אותו אומות העולם בכל מיני עינויים קשים ומרים לא יודה להם, כי בפסוק שמע ישראל יש ציווי כפול: הן בכלליות - להתכלל בקדושתו יתברך, והן בפרטיות על הגוף - שהגוף ישר נאמן לבורא יתברך ולמצוותיו.

אף בכל עת שמרגיש האדם תענוג מתענוגי עולם הזה עליו לצייר זאת במחשבתו, אך שם הוא מזהיר שלא ירמה את עצמו ויהיה דובר אמת בלבבו (וממשמעות דבריו משמע שבסעיפים הקודמים מותר לו לצייר את הציור הזה גם אם בפועל עדיין לא ברור לו שאוהו שם, אולי בגלל שאכן כל יהודי ימסור את נפשו בשעת סיון כמובא בסה"ק).

בסעיפים הבאים עוסק רבינו בעצות מעשיות לכל מיני בעיות ומבוכות מפורסמות בעבודת ה', כמו ראיות אסורות ומחשבות אסורות, ודברים בטלים, מידות רעות, והוא מקדיש שני סעיפים לקדושת הדיבור (ח - ט), האחד רוב מזהיר על קדושת הדיבור ובאריכות גדולה מזהיר על איסור דברים בטלים להשמט מהם "בכל כוחו", וכן לקדש מיד את דיבורו מיד כשקם משנתו באמירת ישר כוח להקב"ה על מצוות ציצית ונטילת ידיים שחריית. בהמשך הוא חוזר פעמיים להזהיר על שמירת הצעטיל קטן לידו תמיד, ולחזור כל מילה ומילה באידיש.

איך תופסים את השם יתברך?

מחשבות אלו שאדם משתוקק לאהוב ולירא את ה', הם קשר עמוק של יהודי עם השם יתברך, עד כדי כך שבעת שהוא חושב בהם הוא תופס את הקב"ה בצורה שהקב"ה לא יכול לזוז ממנו!

וכך לעולם לא תתרחק מחשבתו יותר מדי מהקב"ה.

והוא לך את לשון קדשו של המגיד:

ועתה הניחה לי גו' זכור לאברהם כו'. איתא בזוהר אחיד ליה בדרועא וגופא דמלכא.

כי הצדיק הוא מקושר להשם יתברך. שכל מקום שאדם חושב שם הוא, וכשחושב בהשם יתברך אזי הוא מקושר להשם יתברך. ואם חושב בהעולמות אז הוא מקושר להעולמות, ונמצא מקושר את העולמות עם הקב"ה.

וזהו פירוש עיני ה' אל צדיקים, עין נקרא ההשגחה, שהשגחה שלו מסורה ביד הצדיקים, ועל ידיהם הוא משיג על העולמות.

וזהו פירוש עיניך בשדה אשר יקצורו, ר"ל עינים של האי צדקת, דהיא היתה צדיקת וכשהיתה משגחת על השדה היה כביכול הוא ית' משיגה על זה השדה, והיתה הברכה שורה בו, על דרך זכאין מארי מתניתין דאנפוי אנפי שכניתא, איהו מלגאו ואינהו מלבר.

וזהו אחיד ליה בדרועוי ובגופו, פירוש שהיה מקושר בו ית' ובישראל. לפיכך לא היה יכול לעשות להם רע.

לכך אמר הניחה לי, וכי תופס אני בך, ובאמת כביכול היה תופס בו ית' כנ"ל.

הגמרא בברכות (לב). אומרת על הפסוק "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול" וגו', אמר רבי אבהו אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שתפסו משה להקדוש ברוך הוא כאדם שהוא תופס את חבירו בבגדו ואמר לפניו, רבנו של עולם אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם.

נשאלת השאלה, כיצד ניתן לתפוס את הקב"ה? מבאר המגיד, כי כאשר אדם חושב בהקב"ה, הוא מקושר עם הקב"ה ועל פי הכלל הידוע שבכל מקום שאדם חושב שם היא מציאותו האמיתית. אם כן כאשר אדם מקושר תמיד עם הקב"ה לעשות רצונו, והוא חושב במקום מסויים או בקבוצה מסויימת, הוא מקושר באותה שעה את הקב"ה עם אותה קבוצה. שכן הקב"ה שורה בו, והוא עצמו מקושר ותפוס באותה קבוצה שבה הוא חושב כעת.

בזאת מסביר המגיד מדוע אמר הקב"ה למשה רבינו "הניחה לי". מכיון שכאשר הקב"ה רצה להעניש את עם ישראל, שהתרחקו מתורתו בחטא העגל, לא היה יכול להענישם, כיון שהם היו כלולים במחשבתו של משה, והרי משה היה קשור בכל עת להקב"ה.

לפי זה ניתן להבין את גודל הכוח של התקשרות לצדיקים הן בגשמיות והן ברוחניות. כאשר יהודי מקושר לצדיק, הוא גורם לעצמו להיות כלול במחשבתו של הצדיק, אשר הוא דבוק בהקב"ה, ולבו קשור תמיד בצאן מרעיתו ותלמידיו, ועל ידי זה לא יכול שום רע לפגוע בו. וגם ברוחניות - על ידי זה שהיהודי קשור לצדיק והצדיק קשור תמיד להקב"ה, יש ליהודי קשר תמיד להקב"ה,

דיבור
מאת צדיקי דודינו שליט"א
אודות לימוד ספרי חסידות
כ"ק אדמו"ר מתולדות יהודה סטוטשין שליט"א

"ידוע שדרך החסידות נרמה מהפיכה גדולה בכל העולם - שכל האופן של קיום חיי"מ אחר גילוי דרך החסידות קיבל צורה חדשה לגמרי, הגם שבתקופות הקודמות היו ג"כ קהלות טובות וחשובות, אבל צורת העבודה שקבעה דרך החסידות נרמה לייסוד הבודות החסידים שהסתובבו בה בעלי מדריגה נמש בעלי מסירות נפש, באהבה, יראה, דביקות, אמונת צדיקים, וכל הצורה שהחסידות קבעה, היתה בצורה נשגבה ונוראה מאד.

הפשוט, שהצדיק המשיך איהו חיות לכל הדור בכלל, ולכל הגלויים אליו בפרט, ומזהו הסוד של הצדיק, כיצד ממשיך אותם? ומזהו הסוד שכל אלו שבאו בקידבת הצדיק הרגישו איהו חיות וקדושה מרוממת, והרגישו מתיקות בתפילות הצדיק, ובאמירת התורות, ובכלל הרגישו איהו קדושה בכל מהותו וצדו של הצדיק, מאין טבעת, הכי באמירת תורות ופירושים יפים? בוודאי שלא! דק כל זה נובע מאיהו מדריגה ובחינה של השדרות השכינה הנמשכת בסביבת הצדיק, והשדרה זו טבעת מהסוד והשורש של היחודים שעסקו בחדר הבעש"ט וחבריו ודוחים עצמם וגם אופן ההכנה של היחודים."

יו"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית